

Voorheen Wmo adviesraad Goeree-Overflakkee

Adviseert het college van B. en W. en de Gemeenteraad gemeente Goeree-Overflakkee.

Secretariaat:

M.C. Buijs-Tanis
Adviesraad Sociaal Domein
Goeree-Overflakkee
Havenweg 5
3244 LK Nieuwe-Tonge
Tel. 0646340845
Email: secretaris@asdgo.nl
Website: www.asdgo.nl
Iban nr. NL13RABO0130438049
Inzake ASDGO.nl

Aan: College van Burgemeester en Wethouders Gemeente Goeree-Overflakkee

Nieuwe-Tonge,
Ons kenmerk: ASDGO2018005

Betreft: Advies aanpassing afstemmingsverordening en de herziene beleidsregels bijzondere bijstand

Geacht College,

Naar aanleiding van het verzoek om een advies d.d. 7 juni 2018 inzake aanpassing afstemmingsverordening en de herziene beleidsregels bijzondere bijstand hierbij het advies van de Adviesraad Sociaal Domein.

Wij adviseren achtereenvolgens over de uitvoeringskaders, de beleidsregels bijzondere bijstand en de aanpassingen in de afstemmingsverordening. Daarnaast maken wij van de gelegenheid gebruik om een aantal adviezen te geven ten aanzien van de praktische uitvoering. Vervolgens vatten wij onze adviezen samen.

Uitvoeringskaders

In de uitvoeringskaders valt ons als eerste de gekantelde aanpak op. Wij zijn groot voorstander van een gekantelde aanpak waarbij de burger centraal staat. Onder het kopje *gemeentelijke systematiek* wordt de wet MO gelijkgesteld aan de kanteling. De kanteling zit niet vanzelfsprekend in de wet als zodanig, maar vooral in de uitvoering ervan. Die kanteling is van cruciaal belang in deze tak van de gemeentelijke organisatie, want er wordt een andere benadering van de burgers mee bedoeld. Het is onze grote wens dat in ieder geval deze hele afdeling gekanteld werkt, maar de signalen wijzen er nog steeds op dat dit niet het geval is. Dat de beleidsregels bijzondere bijstand niet vanuit een gekanteld perspectief zijn beschreven vinden wij een tekenend voorbeeld. Hierover later meer.

Aan het slot worden klassieke aanpak en gekantelde aanpak tegenover elkaar gezet. Bij de gekantelde aanpak worden een aantal mooie punten verwoord. Het woord *dialog* vinden wij hierin heel belangrijk. Deze wordt op dit moment in veel gevallen door burgers gemist. Wij adviseren daarom om vast te stellen op welke termijn de ingezette veranderingen moeten plaatshebben en op welke wijze deze worden gemonitord en wordt geëvalueerd hoe burgers de werkwijze ervaren. Wij blijven hierbij graag betrokken.

De individuele benadering wordt genoemd als voorbeeld van de klassieke aanpak. Dat is verwarrend omdat juist in de gekantelde systematiek maatwerk wordt geleverd en dat is een individuele zaak. Wij adviseren om dit te wijzigen en in de klassieke situatie te benoemen dat er niet naar het netwerk werd gekeken.

De genoemde individualiseringsrapportage roept bij ons veel vragen op. Dit is een weerslag van bevindingen. Wij vinden het belangrijk dat vermeld wordt hoe deze rapportage vorm krijgt: waar en op welke wijze vindt de verzameling van gegevens plaats, wie zijn hierbij aanwezig, wie maakt de rapportage en hoe krijgt de klant inspraak in deze rapportage. Dit wordt voor ons onvoldoende duidelijk. Het is voor ons niet mogelijk om hierover een gericht advies te geven. Wij vragen daarom nadrukkelijk om een uitwerking van de individualiseringsrapportage toe te voegen aan de uitvoeringskaders.

Er wordt verwoord dat de participatieladder een goed instrument *kan* zijn. Wij vinden dit vrijblijvend en adviseren om een keuze te maken voor één instrument waarmee de situatie van de klant wordt gemeten. Naast de keuze voor een meetinstrument adviseren wij om ook een beschrijvende rapportage toe te voegen, waarin een individueel beeld van de klant wordt gegeven.

Ten aanzien van de praktische uitvoering merken wij daarnaast het volgende op:

- Ondersteun consulenten om primair in passende oplossingen voor de burger te denken in plaats van financiële belangen.
- Wij merken dat consulenten niet of nauwelijks bereikbaar zijn. Monitor de productiviteit en werkdruk van consulenten, investeer in voldoende capaciteit, of stuur bij waar nodig.
- Wanneer er via de snelbalie bijlagen worden verstuurd komen deze niet door. Hierdoor gaat bij aanvragen veel tijd en energie verloren. Investeer in een technische oplossing die werkt.
- Een goede samenwerking tussen de afdelingen binnen de gemeente is noodzakelijk. Aanvragen blijven in sommige gevallen tussen WMO en bijzondere bijstand heen en weer gaan.

Beleidsregels bijzondere bijstand

Het lezen van de herziene beleidsregels stemt ons om twee redenen somber.

1. In de uitvoeringskaders lezen wij dat er meer gekanteld moet worden gewerkt zodat de burger centraal komt te staan. In de beleidsregels lezen wij het tegenovergestelde. De beleidsregels zijn in onze blik opgesteld met een zeker wantrouwen jegens de burger. Zij richten zich op het voorkomen en verminderen van fraude. Naar onze mening moet juist hieruit blijken op welke wijze er met klanten wordt samengewerkt en welke kaders hiervoor gelden. Op basis hiervan kan in dialoog met de burger een juiste toepassing van de bijzondere bijstand tot stand worden gebracht.
2. De beleidsregels zijn niet begrijpelijk opgeschreven voor de mensen die het aangaat. Wij begrijpen dat in een beschrijving van de handhaving van regels noodzakelijk is dat deze juridisch houdbaar is. Het is echter niet noodzakelijk om daarbij ook juridisch taalgebruik te hanteren.

Met inachtneming van deze twee punten geven wij een negatief advies ten aanzien van de beleidsregels. Wij adviseren met klem om de beleidsregels danig te herschrijven. In de eerste plaats moeten daarin naar onze mening de uitgangspunten van gekanteld werken (uitgaan van de kracht van de burger) centraal staan. Ten tweede vinden wij dat het taalgebruik voor klanten begrijpelijk dient te zijn. Wij adviseren om klanten bij herschrijven hiervan te betrekken.

Naar onze mening moet het voor burgers duidelijk zijn wanneer en op welke wijze zij gebruik kunnen maken van bijzondere bijstand. Wij vinden in gemeente Rotterdam een goed voorbeeld. Ter inspiratie voegen wij de hyperlink toe: <https://www.rotterdam.nl/wonen-leven/bijzondere-bijstand/>

Aanpassingen afstemmingsverordening

Wij lezen een wijziging van Artikel 7a omtrent het niet meewerken aan de taaltoets. Wij begrijpen dat het hier gaat om een landelijke regeling. Deze regeling bestaat al vanaf 1 januari 2016. Wij vragen ons daarom af op welke wijze deze regeling op dit moment wordt gehanteerd?

Samenvattend

Op basis van het voorgaande concluderen wij het volgende:

- Ten aanzien van de uitvoeringskaders kunnen wij niet volledig adviseren. Wij vragen dringend om een nadere uitwerking van de individualiseringsrapportage. Omdat deze voor ons nog te onduidelijk is, kunnen wij niet positief adviseren. Wij verzoeken de ambtelijke organisatie dringend om de betreffende aan te passen en vervolgens opnieuw ter advisering aan te bieden.
- Ten aanzien van de Herziene beleidsregels bijzonder bijstand adviseren wij negatief. De uitgangspunten en het taalgebruik van dit document dienen naar onze mening te worden aangepast naar de uitgangspunten van de uitvoeringskaders en het taalgebruik van de klanten die gebruik maken van de bijzondere bijstand.
- Ten aanzien van de aangepaste afstemmingsverordening adviseren wij positief met inachtneming van de gestelde vraag.

Wij hopen dat ons advies voldoende aanleiding geeft om de individuele rapportage in de uitvoeringskaders verder uit te werken en de beleidsregels bijzondere bijstand te herschrijven. Wij zien uit naar de aangepaste versies en brengen hierover graag opnieuw advies uit.

Met vriendelijke groet,

Adviesraad Sociaal Domein Goeree-Overflakkee.

Namens deze:

M.C. Buijs-Tanis

secretaris